

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL CLUJ
CABINETUL PREȘEDINTELUI
Cluj-Napoca, P-ța Ștefan cel Mare, nr. 1,
Telefon 0264.593.865, fax. 0264.592.322
email: curtecj@just.ro, ca-cluj-reg@just.ro
Prezentul document este supus reglementărilor aplicabile sub incidența Regulamentului U.E. 2016/679

Nr. 14929/31.03.2023

CS

ROMÂNIA	Către
Înalta Curte de Casație și Justiție	
Sec. II Unite	
Intrare dosare <u>R16</u> nr. <u>12</u>	
Anul <u>2023</u> luna <u>04</u> ziua <u>05</u>	

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Doamnei judecător CORINA-ALINA CORBU

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Stimată Doamnă Președinte,

În conformitate cu dispozițiile art. 514 și următoarele din Codul de procedură civilă, vă transmitem, alăturat, în copie conformă cu originalul, Hotărârea nr. 20/2023, adoptată de către Colegiul de conducere al Curții de Apel Cluj în data de 23 martie 2023, prin care s-a hotărât sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, cu solicitarea de a se pronunța asupra unei probleme de drept soluționată în mod diferit de către instanțele judecătorești, respectiv dacă: „În cazul nerespectării termenului de 30 de zile reglementat de art. 21 alin. (1) și (2) din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, asigurătorul datorează penalități de 0,2% pe zi de întârziere?”.

În susținerea acestei solicitări, au fost invocate dispozițiile art. 514 și următoarele din Codul de procedură civilă, arătându-se că, în urma analizării jurisprudenței la nivel național, rezultă că instanțele nu au un punct de vedere unitar.

Potrivit dispozițiilor art. 21 alin. (1) și (2) din Legea nr. 132/2017, “(1) În termen de 30 de zile de la data înaintării cererii de despăgubire de către asigurat ori de către partea prejudiciată, asigurătorul RCA este obligat:

a) fie să răspundă cererii părții solicitante, formulând în scris o ofertă de despăgubire justificată, transmisă cu confirmare de primire, în cazul în care se dovedește răspunderea asiguratului în producerea riscurilor acoperite prin asigurarea RCA, iar prejudiciul a fost cuantificat;

b) fie să notifice părții prejudiciate în scris, cu confirmare de primire, motivele pentru care nu a aprobat, în totalitate sau parțial, pretențiile de despăgubire.

(2) Dacă în termen de 30 de zile de la depunerea cererii de despăgubire de către partea prejudiciată ori de către asigurat, asigurătorul RCA nu a notificat părții prejudiciate respingerea pretențiilor de despăgubire, precum și motivele respingerii, asigurătorul RCA este obligat la plata despăgubirii.”

De asemenea, potrivit art. 21 alin. (5) din același act normativ: „Dacă asigurătorul RCA nu își îndeplinește obligațiile în termenul prevăzut la alin. (4) sau și le îndeplinește defectuos, inclusiv dacă diminuează nejustificat despăgubirea sau întârzie achitarea despăgubirii, acesta este obligat la plata unor penalități de 0,2% pe zi de întârziere calculate la nivelul sumei de despăgubire cuvenită sau la diferența de sumă neachitată. Plata penalităților se face odată cu plata despăgubirii.”

I) **Într-o primă opinie**, se consideră că nu pot fi acordate penalități de întârziere în această ipoteză deoarece dispozițiile art. 21 alin. (5) din Legea nr. 132/2017 care reglementează penalitățile de 0,2% pe zi de întârziere fac trimitere doar la alineatul (4) al aceluiași articol, care reglementează termenul de 10 zile de achitare a despăgubirilor, termen ce curge de la data unui acord al părților sau de la data comunicării hotărârii judecătorești definitive, fără a face trimitere la dispozițiile art. 21 alin. (1) și (2) din același act normativ, care reglementează termenul de 30 de zile în care trebuie soluționată de către asigurator cererea de despăgubire, în maniera reglementată. Dispozițiile art. 21 alin. (2) sancționează nerespectarea termenului de 30 de zile doar cu „plata despăgubirii” fără a menționa penalitățile.

În plus, există o diferență de formulare față de normele A.S.F. anterioare în baza cărora erau acordate penalități de întârziere, diferențe care reflectă intenția legiuitorului de a elimina posibilitatea de acordare a acestor penalități în caz de nerespectare a termenului de 30 de zile.

II) **În sens contrar**, s-a apreciat că nerespectarea termenului de 30 de zile reglementat de dispozițiile art. 21 alin. 2 din Legea nr. 132/2017 poate fi încadrată în ipoteza de îndeplinire defectuoasă a obligațiilor asigurătorului, în accepțiunea dispozițiilor art. 21 alin. (5) din același act normativ, anterior citat, ipoteză care dă naștere dreptului asiguratului reclamant la plata unor penalități de 0,2% pe zi de întârziere, chiar dacă dispozițiile art. 21 alin. 5 fac trimitere expresă doar la dispozițiile art. 21 alin. 4, nu și la dispozițiile art. 21 alin. 2 din același act normativ.

Noțiunea de îndeplinire defectuoasă a obligațiilor trebuie interpretată în sens larg, cuprinzând astfel și nerespectarea obligației de a răspunde titularului notificării în termen de 30 de zile.

S-a apreciat că problema de drept supusă atenției este de mare importanță practică, întrucât solicitarea de acordare a penalităților de întârziere constituie în mod frecvent obiectul unei cereri

cu caracter accesoriu în acțiunile promovate de către persoanele prejudiciate împotriva asigurătorilor, penalizarea fiind dispusă pentru nesocotirea obligațiilor stabilite de către legiuitor în sarcina profesioniștilor prin dispozițiile art. 21 din Legea nr. 132/2017.

De asemenea, s-a considerat este necesar să se clarifice momentul de la care încep să curgă aceste penalități, în urma aplicării coroborate a textelor de lege incidente, deoarece funcția cu caracter sancționator a acestui tip de penalizare este esențială în responsabilizarea profesionistului din raporturile de asigurare. Grație penalităților de întârziere, justițiabilii dobândesc o reparație suplimentară în ipoteza în care asigurătorul a dat dovadă de pasivitate în soluționarea cererii de despăgubire, motiv pentru care se impune stabilirea cu claritate a situațiilor care atrag curgerea penalităților de întârziere de 0,2% prevăzute de art. 21 alin. (5) din Legea nr. 132/2017.

În urma consultării instanțelor, au fost exprimate puncte de vedere divergente, în sprijinul uneia dintre cele două posibile interpretări, cu argumente identice sau similare celor anterior enunțate. Pentru dovedirea practicii neunitare prin exemple concrete, au fost atașate în probațiune cele mai relevante și bine argumentate hotărâri judecătorești cu caracter definitiv, dintre cele identificate, respectiv:

A) În sensul primei opinii, cea a acordării penalităților de întârziere pentru nesocotirea obligațiilor prevăzute de art. 21 alin. (1) și (2) din Legea nr. 132/2017, au fost depuse următoarele hotărâri:

- Decizia civilă nr. 328/2021, pronunțată de Curtea de Apel Ploiești în dosarul nr. 3178/120/2019*, definitivă;

- Decizia civilă nr. 214/A/2022, pronunțată de Curtea de Apel Târgu Mureș în dosarul nr. 247/1371/2021, definitivă;

- Decizia civilă nr. 498/R-C/2021, pronunțată de Curtea de Apel Pitești în dosarul nr. 13823/288/2018, definitivă;

- Decizia civilă nr. 104/2022, pronunțată de Curtea de Apel Craiova în dosarul nr. 25206/215/2018*, definitivă;

- Decizia civilă nr. 739/LP/2022-A, pronunțată de Tribunalul Bihor în dosarul nr. 8136/271/2021, definitivă;

- Decizia civilă nr. 2943/A/2022, pronunțată de Tribunalul Ilfov în dosarul nr. 2025/94/2021, definitivă;

- Decizia civilă nr. 1784/A/2021, pronunțată de Tribunalul Timiș în dosarul nr. 33814/325/2020, definitivă;

- Decizia civilă nr. 204/Civ. spec./2022, pronunțată de Tribunalul Iași, definitivă;

- Decizia civilă nr. 633/A/2022, pronunțată de Tribunalul Galați în dosarul nr. 13652/233/2020*, definitivă;

B) În sensul celei de a doua opinii, a neacordării penalităților de întârziere pentru nesocotirea obligațiilor prevăzute de art. 21 alin. (1) și (2) din Legea nr. 132/2017, au fost depuse următoarele hotărâri:

- Decizia civilă nr. 496/2022, pronunțată de Curtea de Apel Cluj în dosarul nr. 1311/112/2020, definitivă;

- Decizia civilă nr. 322/2021, pronunțată de Curtea de Apel Cluj în dosarul nr. 4637/117/2019, definitivă;

- Decizia civilă nr. 320/2022, pronunțată de Curtea de Apel Cluj în dosarul nr. 1068/112/2021, definitivă;

- Decizia civilă nr. 239/2022, pronunțată de Curtea de Apel Cluj în dosarul nr. 1316/112/2020, definitivă;

- Decizia civilă nr. 269/2022, pronunțată de Curtea de Apel Suceava în dosarul nr. 7/86/2020, definitivă;

- Decizia civilă nr. 180/2022, pronunțată de Curtea de Apel Suceava în dosarul nr. 3498/86/2018*, definitivă;

- Decizia civilă nr. 84/2022, pronunțată de Curtea de Apel Suceava în dosarul nr. 10476/314/2017, definitivă;

- Sentința civilă nr. 27/2020, pronunțată de Tribunalul Suceava în dosarul nr. 723/86/2019, definitivă prin neapelare;

- Sentința civilă nr. 1719/2021, pronunțată de Judecătoria Bacău în dosarul nr. 12320/180/2020, definitivă prin neapelare.

S-a apreciat că cererea de pronunțare a unei decizii de unificare a practicii în procedura recursului în interesul legii este admisibilă, deoarece se face dovada că problema de drept analizată a fost soluționată neunitar, hotărârile cu caracter definitiv identificate aparținând unor instanțe diferite. Chiar dacă practica neunitară nu există la nivelul tuturor instanțelor, este admisibilă promovarea unui recurs în interesul legii deoarece dispozițiile art. 515 C.pr.civ. nu disting cu privire la numărul instanțelor aflate în divergență cu privire la o problemă de drept și nici cu privire la nivelul instanțelor, impunând doar ca problema de drept să fie identică și practica neunitară să fie dovedită prin hotărâri judecătorești definitive: „Recursul în interesul legii este admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecății au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii”.

A fost enunțat în acest context și aspectul esențial potrivit căruia textele procedurale care reglementează instituția nu prevăd condiția că practica neunitară să provină de la instanțe de ultim grad în materia respectivă, ci prevăd doar ca practica neunitară să fie probată prin hotărâri judecătorești definitive. Or, o hotărâre judecătorească ce abordează problema de drept analizată poate rămâne definitivă atât la instanța de apel, așa cum se întâmplă în cazul multor decizii enunțate anterior, dar pe de altă parte poate să rămână definitivă și la prima instanță de fond, prin neapelare sau prin respingerea apelului pentru orice motiv procedural care are ca efect definitivarea soluției primei instanțe fără modificarea conținutului acestuia.

Pe de altă parte, interpretarea juridică a textelor analizate este realizată de către instanțe într-o manieră identică atât în soluționarea cererilor de chemare în judecată introduse potrivit procedurii de drept comun, prin intermediul unor acțiuni în pretenții, cât și în soluționarea unor cereri introduse potrivit unor proceduri speciale, așa cum este procedura de soluționare a cererilor de valoare redusă, reglementată de art. 1026 și următoarele C.p.c.

În consecință, s-a considerat a fi îndeplinite condițiile prevăzute de art. 515 C.pr.civ., fiind oportună sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei decizii prin care să se asigure interpretarea și aplicarea unitară a legii.

În urma analizării propunerii prezentate de către președintele Secției a II-a civile a Curții de Apel Cluj, membrii colegiului de conducere au apreciat ca fiind îndeplinite condițiile prevăzute de art. 515 C.pr.civ., pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei decizii de unificare a practicii în procedura recursului în interesul legii, cererea fiind admisibilă deoarece se face dovada că problema de drept analizată a fost soluționată neunitar, soluțiile cu caracter definitiv identificate aparținând unor instanțe diferite.

Așa fiind, vă adresăm respectuoasa rugămintă de a analiza oportunitatea pronunțării asupra unei probleme de drept soluționată în mod diferit de către instanțele judecătorești.

În speranța unei rezolvări favorabile a demersului inițiat, vă rugăm să primiți, Stimată Doamnă Președinte, asigurarea unei distinse considerații.

Judecător Dana-Cristina GÎRBOVAN
PREȘEDINTELE CURȚII DE APEL CLUJ

pt. cu confirmare
in originala/

HOTĂRÂREA NR. 21/2023

Data emiterii: 23 martie 2023

Colegiul de conducere al Curții de Apel Cluj s-a întrunit în ședința ordinară din data de 23 martie 2023, în conformitate cu dispozițiile art. 19 alin. 1 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea nr. 3243/2022 adoptată de către Colegiul de conducere al Curții de Apel Cluj, în compunerea stabilită de dispozițiile art. 54 alineatul 2 lit. a din Legea nr. 304/2022, precum și prin Hotărârea Adunării generale a judecătorilor care își desfășoară activitatea în cadrul Curții de Apel Cluj nr. 4/20.12.2022 și a luat în discuție propunerea formulată de către domnul judecător Andrei Axente Irinel, președintele Secției a II-a civilă, privind *sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în procedura recursului în interesul legii, pentru a se pronunța asupra unei probleme de drept soluționată diferit de instanțele judecătorești*, respectiv dacă: „În cazul nerespectării termenului de 30 de zile reglementat de art. 21 alin. (1) și (2) din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, asigurătorul datorează penalități de 0,2% pe zi de întârziere?”.

În susținerea acestei solicitări, au fost invocate dispozițiile art. 514 și următoarele din Codul de procedură civilă, arătându-se că, în urma analizării jurisprudenței la nivel național, rezultă că instanțele nu au un punct de vedere unitar.

Potrivit dispozițiilor art. 21 alin. (1) și (2) din Legea nr. 132/2017, “(1) În termen de 30 de zile de la data înaintării cererii de despăgubire de către asigurat ori de către partea prejudiciată, asigurătorul RCA este obligat:

a) fie să răspundă cererii părții solicitante, formulând în scris o ofertă de despăgubire justificată, transmisă cu confirmare de primire, în cazul în care se dovedește răspunderea asiguratului în producerea riscurilor acoperite prin asigurarea RCA, iar prejudiciul a fost cuantificat;

b) fie să notifice părții prejudiciate în scris, cu confirmare de primire, motivele pentru care nu a aprobat, în totalitate sau parțial, pretențiile de despăgubire.

(2) Dacă în termen de 30 de zile de la depunerea cererii de despăgubire de către partea prejudiciată ori de către asigurat, asigurătorul RCA nu a notificat părții prejudiciate respingerea pretențiilor de despăgubire, precum și motivele respingerii, asigurătorul RCA este obligat la plata despăgubirii.”

De asemenea, potrivit art. 21 alin. (5) din același act normativ: „Dacă asiguratorul RCA nu își îndeplinește obligațiile în termenul prevăzut la alin. (4) sau și le îndeplinește defectuos, inclusiv dacă diminuează nejustificat despăgubirea sau întârzie achitarea despăgubirii, acesta este obligat la plata unor penalități de 0,2% pe zi de întârziere calculate la nivelul sumei de despăgubire cuvenită sau la diferența de sumă neachitată. Plata penalităților se face odată cu plata despăgubirii.”

I) **Într-o primă opinie**, nu pot fi acordate penalități de întârziere în această ipoteză deoarece dispozițiile art. 21 alin. (5) din Legea nr. 132/2017 care reglementează penalitățile de 0,2% pe zi de întârziere fac trimitere doar la alineatul (4) al aceluiași articol, care reglementează termenul de 10 zile de achitare a despăgubirilor, termen ce curge de la data unui acord al părților sau de la data comunicării hotărârii judecătorești definitive, fără a face trimitere la dispozițiile art. 21 alin. (1) și (2) din același act normativ, care reglementează termenul de 30 de zile în care trebuie soluționată de către asigurator cererea de despăgubire, în maniera reglementată. Dispozițiile art. 21 alin. (2) sancționează nerespectarea termenului de 30 de zile doar cu „plata despăgubirii” fără a menționa penalitățile.

În plus, există o diferență de formulare față de normele A.S.F. anterioare în baza cărora erau acordate penalități de întârziere, diferențe care reflectă intenția legiuitorului de a elimina posibilitatea de acordare a acestor penalități în caz de nerespectare a termenului de 30 de zile.

II) **În sens contrar**, nerespectarea termenului de 30 de zile reglementat de dispozițiile art. 21 alin. 2 din Legea nr. 132/2017 poate fi încadrată în ipoteza de îndeplinire defectuoasă a obligațiilor asiguratorului, în accepțiunea dispozițiilor art. 21 alin. (5) din același act normativ, anterior citat, ipoteză care dă naștere dreptului asiguratului reclamant la plata unor penalități de 0,2% pe zi de întârziere, chiar dacă dispozițiile art. 21 alin. 5 fac trimitere expresă doar la dispozițiile art. 21 alin. 4, nu și la dispozițiile art. 21 alin. 2 din același act normativ.

Noțiunea de îndeplinire defectuoasă a obligațiilor trebuie interpretată în sens larg, cuprinzând astfel și nerespectarea obligației de a răspunde titularului notificării în termen de 30 de zile.

S-a apreciat că problema de drept supusă atenției este de mare importanță practică, întrucât solicitarea de acordare a penalităților de întârziere constituie în mod frecvent obiectul unei cereri cu caracter accesoriu în acțiunile promovate de către persoanele prejudiciate împotriva asiguratorilor, penalizarea fiind dispusă pentru nesocotirea obligațiilor stabilite de către legiuitor în sarcina profesioniștilor prin dispozițiile art. 21 din Legea nr. 132/2017.

De asemenea, s-a considerat este necesar să se clarifice momentul de la care încep să curgă aceste penalități, în urma aplicării coroborate a textelor de lege incidente, deoarece funcția cu caracter sancționator a acestui tip de penalizare este esențială în responsabilizarea profesionistului din raporturile de asigurare. Grație penalităților de întârziere, justițiabilii dobândesc o reparație suplimentară în ipoteza în care asiguratorul a dat dovadă de pasivitate în soluționarea cererii de despăgubire, motiv pentru care se impune stabilirea cu claritate a situațiilor care atrag curgerea penalităților de întârziere de 0,2% prevăzute de art. 21 alin. (5) din Legea nr. 132/2017.